

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Ga uit van mij

Lukas 5: 8b: 'Heere,
ga uit van mij,
want ik ben een
zondig mens.'

Een beproefde visser

De hele nacht heeft Petrus gevestigd maar niets gevangen. Aan de oever van het meer van Galilea spoelt hij de netten en maakt alles weer klaar voor de volgende nacht. De Heere Jezus vraagt aan Petrus om een eindje met Hem van de kant weg te varen vanwege het opdringen van de schare. Nadat Christus Zijn onderwijs aan het volk beëindigd heeft blijft Hij alleen met Petrus en beveelt hem: 'Steek af naar de diepte, werp uw netten uit om te vangen.'

Een wonderlijke opdracht. De dag is immers niet geschikt om te vissen! Een ervaren visser zou er zijn schouders voor ophalen. Maar voor Petrus is het een bevel uit de mond van zijn Meester. Daarom antwoordt hij: 'Meester'. Daarmee spreekt hij uit dat de Heere zijn Leidsman, zijn Meerdere is. Hij is immers een volgeling van de Heere Jezus geworden... Binnen dit kader brengt hij zijn bedenkingen tegen de opdracht naar voren: 'Meester, wij hebben de gehele nacht over gearbeid en niet gevangen'. Voor iemand die de praktijk door en door kent is het dwaasheid. Wanneer er geen band met de Heere zou zijn had Petrus makkelijk 'nee' kunnen zeggen. Maar... er is wel een band met de Heere Jezus. Wanneer hij zijn bedenkingen naar voren brengt, klinkt daarin zijn geloofsworsteling door met het bevel van de Heere. Let wel, die worsteling wordt wel van begin af aan gestempeld door de uitroep: 'Meester!' Daarin klinkt ten diepste door: 'Hier ben ik'. Daarom

zegt Petrus verder: 'Doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen'. Wat is het geheim van deze geloofsgehoorzaamheid? De Heere, Die een onmogelijke, beproevende opdracht geeft, openbaart daarin dat Hij van de vruchteloosheid van de afgelopen nacht afweet. Dit wordt door het geloof verstaan. Petrus gaat met zijn schip het meer weer op en werpt de netten uit op klaarlichte dag. Ook al is het dan een onmogelijke opdracht, het is een bevel van zijn Meester, Die alles van Petrus afweet. Wat een troost is dat wanneer we met al onze vruchteloosheid mogen hangen aan het Woord van de Heere! Zie maar hoe dit later bij Petrus functioneert. In de geestelijke duisternis, die hij over zichzelf bracht door zijn verloochening, was zijn houvast dit weten van zijn Meester: 'Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik u liefheb.'

Een verootmoedigde visser

Het resultaat is een wonderbare visvangst! De netten scheuren vanwege de hoeveelheid. Er komt een tweede boot langs en samen brengen ze de vangst aan wal. Petrus ziet dit alles en valt neer voor de Heere Jezus en zegt: 'Heere ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.' In het wonder van de visvangst op klaarlichte dag weet Petrus zich geconfronteerd met het goddelijke gezag van Christus. Petrus spreekt de naam 'Heere' uit. Daarmee erkent hij Zijn goddelijk gezag. Hij belijdt Christus als Heere. Dit gaat samen met een diep verstaan van eigen zondigheid. Petrus doorleeft

dat de band met de Heere van zijn kant niet kan bestaan vanwege zijn zondigheid en dat hij het niet waard is in de dienst van Jezus te staan. Deze ervaring zullen we hebben wanneer de Heere voor het eerst in het leven komt. Dan zal ik weten hoe groot mijn zonde en ellende is. Uit de verootmoediging van Petrus blijkt dat deze ervaring in het leven van de gelovige juist zijn verdieping krijgt door het onderwijs van Christus. Maar -let daarop- wanneer Petrus dit belijdt, doet hij dit vallende aan de voeten van Jezus. Door het onderwijs van Christus valt Petrus voor Hem neer als een onwaardige die Hem nodig heeft en niet kan missen. Tot zulk een onwaardige die voor Hem neervalt zegt Hij: Vrees niet! Christus alleen kan dit zeggen en zegt dit tot allen die zo voor Hem neervallen.

Een in dienst genomen visser

De Heere zegt vervolgens tot Petrus: 'Van nu aan zult gij mensen vangen.' Hij is in dienst genomen door de Heere. Door het visnet van het evangelie zal hij mensen die de eeuwige ondergang tegenmoet reizen, vangen, waardoor ze eeuwig zullen leven.

Dit visnet wordt ook nog onder ons uitgeworpen. Bent u al gevangen? Dominee, ouderling, diaken, gemeentelid... Gevangen door het Evangelie. Dodelijk voor al het mijne. Niet alleen mijn zonden, maar dat ik zondig ben wordt dan bij de Heere beleden. Zie het aan Petrus.

A. Hoekman

Een ervaren
visser zou er
zijn schouders
voor ophalen.
Maar voor
Petrus is het
een bevel uit
de mond van
zijn Meester.

Een les op de School. Jakobus 2: 12-13

Wanneer het gaat over de wet des Heeren, dan kunnen we spreken van een drieërlei functie. Door de wet is de kennis der ellende. De wet is een tuchtmeester tot Christus en een regel der dankbaarheid. Toch zijn we daarmee niet klaar. Al is de driedeling voluit Bijbels. We dienen ook te weten welke inwerking de wet heeft in de drie stukken. Wanneer dat niet het geval is kunnen we voor gereformeerd doorgaan, onszelf daarvoor houden, maar wat de wet doet in

ons leven door de drie stukken blijft ons vreemd. We denken aan de plaats, de werking die de wet heeft in elk stuk. Zo kunnen we uit de brief van Jakobus ook veel leren als het over de wet gaat. Drie betekenisvolle omschrijvingen van de wet worden door hem gegeven. Hij wijst op de volmaakte wet (1:25). De Koninklijke wet (2:8). En de wet der vrijheid (1:25 en 2:12). Nu moeten we niet menen dat er een tegenstelling tussen Jakobus en Paulus is wanneer het over de wet gaat. Zeker, bij Paulus wordt er een ander accent gelegd op de verhouding van de wet tot Christus en van Christus tot de wet. Paulus ziet Christus als de grote Verlosser. De Zaligmaker van hen die onder de macht van de wet zijn en gevangen zitten in de macht van de zonde. Jakobus ziet Christus als Degene Die de wet als Gods liefdesgebod voor het leven centraal stelt. Paulus wijst op het heilshandelen Gods in en door Christus. Verlost van de vloek van de wet. Met zekere aanvulling van het leven naar en door de Geest des Heeren, zie Rom. 8. Jakobus houdt voor hoe het christenleven in de praktijk van elke dag behoort te zijn. Tot eer van de Heere. Tot zegen van de naaste en dat de naaste gewonnen zou kunnen worden voor de Heere en 's Heeren dienst.

Accenten

Zeker dienen we te weten waarom door de apostelen bepaalde accenten worden gelegd. Het houdt verband met situaties in de gemeenten. In het burgerlijke leven. Dat is nu het geval bij Jakobus. We kunnen van wantoestanden lezen. Jakobus heeft het over de zonden aanzien van de naaste. Bijzonder de arme. Scherp heeft hij de overtreder geconfronteerd met Gods heilige wet. Nimmer mag vergeten worden: wie struikelt ten aanzien van één gebod die staat schuldig ten aanzien van de gehele

wet. Staande in het leven wijst Jakobus op bekende zaken. Het is niemand onbekend, namelijk spreken en doen. Beide hebben ook betrekking op heel het leven. Het leven in huis en buitenshuis. In de samenleving. In de consistorie. In kerkelijke vergaderingen. Op de preekstoel. Waar ook: overal wordt gesproken en gehandeld. Daar hoort vanzelf het geschreven woord bij.

Welke wet?

Alles dient te beantwoorden aan de wet. Jakobus spreekt in dit verband weer van de wet der vrijheid. Welk een woord. Welk een benaming en dan betrokken op het spreken en het doen. Waar Jakobus op wijst moeten wij goed op ons in laten werken. Als Jakobus het over de wet der vrijheid heeft dan *betekent dat niet dat* er ruimte is voor zelfbepaling of beoordeling als het gaat over ons doen en laten in de samenleving. Juist het tegendeel wordt aangegeven. Het is een aansluiting op wat Paulus schrijft. De wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods (Rom. 8:2). Diezelfde wet werkt innerlijk. Verandert en bevrijdt de zondaar. Verlost hem van zelfzucht en egoïsme en leidt tot het dienen van de Heere en van de naaste. Men krijgt een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens (Rom. 7:22). Er komt de hartelijke verbondenheid aan de twee tafels van de wet. In vervulling gaat wat geschreven staat: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven, Jer. 31:33b. We kunnen erbij betrekken wat staat in Ezech. 36:27. Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen. Door deze daad zal men in het eindgericht staande blijven voor Gods aangezicht. De Rechter van hemel en aarde oordeelt naar waarheid. In het

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. A. Hoekman over Lukas 5: 8b 'Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens'. Ds. M.C. Tanis schrijft over Jakobus 2:12-13 "Een les op de School". Ds. P. den Butter levert een tweede artikel over koning Jojachin. Ds. P. Roos schrijft over 'Hermeneutiek', ds. K. Hoefnagel schrijft een tweede bijdrage over genadetijd. Zelf schrijven we een stukje over Theodorus van der Groe. Een oproep voor de biddag van het Panel Presentie. Tenslotte enkele persberichten en boekbesprekingen.

Biddag voor gewas en arbeid

Ook in de komende periode zijn we op de onmisbare zegen van de Heere aangewezen. De Heere zegene de prediking van Zijn Woord op de jaarlijkse biddag en geve steeds opnieuw gebed voor jong en oud, voor land en volk, voor regering en vorstenhuis, voor kerk en maatschappij, voor het werk op het land of welk werk dan ook en voor onze kinderen in het onderwijs of de opleiding die zij mogen volgen en bovenal om de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. zaterdag 7 mei (!) in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Werkendam. Let erop dat dit niet de zaterdag na Pasen is. Sprekers: ds. M.C. Tanis, ds. M.A. Kempeneers, ds. K. Visser en ds. P. Roos. Dit jaar is het vierhonderd en vijftig jaar geleden dat de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd opgesteld door Guido de Brès. Daar willen we op deze ontmoetingsdag aandacht voor vragen. De datum van de volgende ontmoetingsdag is D.V. 24 september 2011 op Urk.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 17 maart verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 10 maart.

AvH

eindgericht valt de eindbeslissing. Onherroepelijk. Wat Jakobus zegt is in overeenstemming met de prediking van Christus Jezus. Uit uw woorden zult gij geoordeeld worden (Matth. 12:37). De Zoon des mensen zal een ieder vergelden naar zijn werk.

Levenspraktijk

Jakobus heeft in vers 12 enkele accenten gelegd met als spits een appèl. In het eerste deel van vers 13 geeft hij de reden van zijn spreken. Het komt aan op barmhartigheid bewijzen met woord en daad. Wanneer we dit rijke woord overdenken dienen we te denken aan en stil te staan bij de deugd van Gods barmhartigheid. Bij het uitroepen van Zijn Naam (Ex. 34:6) heeft de Heere ook uitgeroepen dat Hij barmhartig is. God de Heere maakt een zondaar ook barmhartig. Iets wordt gekend van de ontferming en bewogenheid van Christus. Jezus was bewogen over de naaste. Zo zal er in het leven die gezindheid ten opzichte van de medemens zijn, in de kerk en buiten de kerk. In gebed. Met woord en daad. Nu zegt Jezus: Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden (Matth. 5:7). Het genadeloon wordt verkregen. Is er de onbarmhartigheid, dan is er het rechtvaardig oordeel Gods.

Wonderlijk maar rijk woord

Zo lezen we in vs. 13b: De barmhartigheid roept tegen het oordeel. In de tekst wordt gewezen op de triump van de barmhartigheid. Het is opvallend dat Jakobus het beeld gebruikt van een rechtszaal. Er is een aanklacht ingediend. We kunnen dit concluderen uit zijn gebruikte woorden. Er ligt een aanklacht. In de hemelse rechtszaal. En wie zal als gedagvaarde voor de hemelse Rechter bestaan? In die rechtszaal zal een ieder verschijnen. Paulus schrijft met insluiting van zichzelf. Wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft hetzij goed hetzij kwaad (2 Kor. 5:10). Wie nu van Gods barmhartigheid

heeft leren leven zal door de barmhartigheid vrijgesproken worden. De ingediende aanklacht wordt niet teruggenomen. De aanklacht is gegrond en blijft gegrond. Maar de barmhartigheid treedt op als verdediger. Als advocaat. Zo staat het er. Wonderlijk. Maar waar en gegrond. Barmhartigheid overwint. Doet het oordeel te niet. God de Heere is een barmhartig Heere in het werk van Christus op Golgotha en Zijn voorbede voor het Aangezicht van Zijn Vader. Wie nu de ware gezindheid bezit en in praktijk brengt blijft zondaar, want de beste werken zijn met zonden bevlekt. Men heeft in zichzelf geen bestaansgrond voor de Heere. Men is een onnutte dienst-knecht. Maar daar is het werk

van Christus. Daardoor roemt de barmhartigheid tegen het oordeel Gods. En dat blijft bestaan. Nu en in de toekomst. Terecht is opgemerkt: dit geschiedt omdat Advocaat Barmhartigheid nooit een proces verliest. Wat is er op de school van de Heilige Geest veel te leren. Door kennis en beleving van het Woord. We mogen studieweken niet voorbijzien, maar zittend in de schoolbank van de Heilige Geest zal de omgang met het Woord zegenrijk zijn voor eigen en ambtelijk leven. Dat merkt de gemeente! Het gaat jongeren niet voorbij. Het leidt tot intensief kerkgaan en gebed. Hoofd en hart dienen voor een predikant samen te gaan.

M.C. Tanis

Bijbelstudie

JOJACHIN - 2

2 Koningen 24:10-17;
2 Koningen 25:27-30;
Jeremia 52:31-34.

Onheilspellend klonken de woorden die de profeet Jeremia namens de Heere moest uitspreken over koning Jojachin. Er bleef eigenlijk geen enkele reden over om nog op verbetering van zijn lot te hopen. Het zag er heel donker voor hem uit.

Jojachins zonde

Maar wat was dan de zonde van Jojachin? Hij deed wat kwaad was in Gods ogen, maar wat was dat kwade dan? Is daar nog meer van te zeggen?

Dan moeten we er nog een ander woord uit de profetie van Jeremia naast leggen. Ook een woord dat door hem gesproken is tot deze koning Jojachin en tot diens moeder, onder wiens invloed hij kennelijk stond. Ik doel op Jer. 13. Daar worden in vers 18 de koning en de koningin aangesproken. De koningin is de koningin-moeder, dus Nehusta. Ook de verzen die aan vers 18 voorafgaan behoren bij deze boodschap en het zijn juist die verzen die ons laten zien

waar het bij Jojachin aan ontbrak en waarin dus zijn zonde met name gelegen was.

Jojachin wordt opgeroepen om te horen en ter ore te nemen (vs. 15). Verder wordt hem gezegd: 'Geef eer de Heere, uw God, eer dat Hij het duister maakt en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen' (vs. 16). Jojachin moet horen en hij moet God eer geven. Die twee dingen. Meer eigenlijk niet. Maar wat is gebleken? Dat Jojachin noch het een, noch het ander gedaan heeft. Hij heeft niet geluisterd en hij heeft God niet geëerd. Hij zei het rechtuit: 'Ik zal niet horen' (Jer. 22:21). En van God eren was al helemaal geen sprake, want hij deed wat kwaad was in de ogen des Heeren.

Waarom deed hij die dingen niet? Omdat hij het niet kon? Omdat het te moeilijk was? Omdat hij het te veel vond wat God van hem vroeg? Dat laatste zal wel het geval geweest zijn. Het was teveel gevraagd. Die twee dingen - toch teveel gevraagd. Zoals wij van nature allemaal vinden dat dit teveel gevraagd is. We maken zelf uit naar wie we luisteren. En God de eer geven? Waarom zouden we dat doen? Dus zijn we ongehoorzaam en zoeken we onze eigen eer. Nee,

*Wanneer we
dit rijke woord
overdenken
dienen we te
denken aan en
stil te staan
bij de deugd
van Gods
barmhartig-
heid.*

*Dat Jojachin
noch het een,
noch het ander
gedaan heeft.
Hij heeft niet
geluisterd en
hij heeft God
niet geëerd.*

Jojachin is geen uitzondering. Maar hij wordt ons in de Bijbel wel getekend als een waarschuwend voorbeeld. Een voorbeeld dat ons laat zien dat ook al zijn we niet ouder dan achttien jaar het oordeel van de Heere ons ook dan treffen kan.

Jojachin geeft zich over

Jojachin heeft begrepen dat verzet niet zal baten. Zeker niet nu Nebukadnezar zelf naar Jeruzalem gekomen is. Blijft hij deze machtige koning weerstreven dan zal de wraak van Nebukadnezar des te erger zijn. Jojachin overweegt dat het wellicht beter is zich over te geven. Misschien dat Nebukadnezar aan Juda dan toestaat als een soort vazalstaat van Babel voort te bestaan en mogelijk mag Jojachin dan toch blijven regeren.

De plannen worden omgezet in daden. Jojachin gaat de poort van Jeruzalem uit en begeeft zich naar de tent van de grote koning. De bijbelschrijver duidt Jojachin nog wel aan bij zijn titel 'koning van Juda', maar op deze manier komt des te schrijnender uit welke vernedering Jojachin hier ondergaat. De koning van Juda gaat zich op genade of ongenade overgeven aan de koning van Babel. Daar gaat hij, al weer samen met zijn moeder. Die moeder lijkt wel heel veel invloed te hebben op haar nog jeugdige zoon en nu deelt ze in zijn lot. Zij gaat zich ook overgeven aan de koning van Babel. Verder zijn er in de stoet die de poort van Jeruzalem uitgaat ook nog knechten en vorsten en hovelingen. Paleis personeel en leden van de regering - ze gaan allemaal op weg, in de hoop dat Nebukadnezar hun genadig wil zijn. Maar het valt niet mee. Zodra ze bij de koning aankomen blijkt dat er van genade van zijn kant geen sprake is. De hoop die Jojachin gekoesterd heeft vervliegt. De hele stoet wordt ingerekend en straks als gevangenen naar Babel gevoerd. Daar gaat Jojachin. Met zijn moeder. Zijn vrouwen zijn er ook bij, want hoe jong hij ook is, een aantal vrouwen heeft hij al. Verder maken ook de hovelingen de reis naar Babel. Alsof Jojachin daar in Babel zijn koninklijke hof weer

zal kunnen inrichten... Een triest gebeuren is het. Om te huilen. Er zal best gehuild zijn. Onder degenen die de stoet hebben zien vertrekken zullen er geweest zijn die zich de woorden van de psalmist herinnerden en die deze woorden nabaden:

'Gij schijnt niet van 't verbond met Uwe knecht te weten, Zijn kroon, ontheilgd, ligt ter aarde neergesmeten'.

Nebukadnezar doet echter nog meer dat de harten met verdriet vervult. Allerlei schatten laat hij uit het huis des Heeren en uit het koninklijk paleis halen en dat alles wordt ook meegenomen naar Babel. En nog meer wordt er op transport gesteld. Naast allerlei hofpersoneel gaan ook verschillende militaire leiders mee en geschoolde werkkrachten, zoals timmerlieden en smeden. Allen die Nebukadnezar in Babel goed gebruiken kan, krijgen eenvoudig het bevel dat ze mee moeten. Keus hebben ze niet. De wil van de koning is wet.

Dat is dan de eerste wegvoering. Er wordt geen bloed vergoten. Nebukadnezar is er niet op uit een bloedbad in Jeruzalem aan te richten. Daarin is dan nog iets te zien van Gods goedheid. Maar verdriet is er genoeg. Bij degenen die weggevoerd worden en bij de achterblijvenden.

Ja, er blijven er ook nog in Jeruzalem en Juda achter. Als een zwak en machteloos staatje wordt het Juda toegestaan om nog een aantal jaren voort te bestaan. Nebukadnezar stelt over hen die niet meegaan ook nog weer een koning aan. Dat is dan Mattanja, een oom van Jojachin, de jongste zoon van Josia. Mattanja's naam zal voortaan echter Zedekia zijn. Het is bij voorbaat al wel duidelijk dat deze Zedekia niet veel zal kunnen betekenen.

Zo gaat het al verder achteruit. Zo worden iedere keer weer nieuwe takken afgekapd van de trotse boom die Davids huis eens was.

Jojachin verhoogd

Het is zeven-en-dertig jaar later. Al die tijd heeft Jojachin ergens in Babel in een gevangenis gezeten. Als hij aanvankelijk misschien nog

hoop mocht hebben gehad dat zijn gevangenschap maar tijdelijk zou zijn dan is die hoop door de jaren heen wel verdwenen. Jojachin kon niet anders denken dan dat hij in die gevangenschap zijn einde zou vinden. Hoe hij dit alles verdragen heeft? Is hij door deze beproeving tot bekering gekomen? Dat zou toch kunnen? Dat was vaker gebeurd, onder andere in het leven van Manasse, Jojachins betovergrootvader. Of dit met Jojachin ook is gebeurd vertelt de Schrift niet.

Wat wel verteld wordt is dat na die lange tijd de deur van de gevangenis openging en dat Jojachin de vrijheid terugkreeg. Ongetwijfeld tot zijn eigen grote verwondering. De hoop dat dit nog eens zou gebeuren was hij al lang kwijt. Nu gebeurt het toch! Hoe kan dat? Waaraan heeft hij het te danken? Het gebeurt als een nieuwe koning het bewind in Babel overneemt. Deze nieuwe koning, Evilmerodach, verleent Jojachin gratie. Waarom? Zoiets was wel vaker gebruikelijk, maar of er in het geval van Jojachin een speciale reden voor was, blijft onbekend. In ieder geval mag Jojachin de gevangenis verlaten. En meer dan dat. Hij wordt uiterst vriendelijk behandeld. Hij krijgt zelfs een ereplaats aan het hof. Hij krijgt kleren die bij zijn nieuwe positie passen. Hij ontvangt elke dag uit de keuken van het paleis wat hij aan voedsel nodig heeft. Het ontbreekt hem nergens aan. Zijn leven wordt weer een normaal leven. Zorgen voor de toekomst hoeft hij niet te hebben. De koning van Babel zorgt voor hem.

In die tijd van zijn leven, waarin hij dus weer een normaal bestaan lijdt, zal hij ook zijn nageslacht gekregen hebben. Voorafgaande aan zijn wegvoering lezen we niet van kinderen van Jojachin. Toch weten we dat hij kinderen heeft gehad. We zullen het nog zien. Eerst nog even een andere vraag. Deze vraag: Mogen we in de verhoging van Jojachin die uit de gevangenis bevrijd wordt en daarna van de tafel van koning Evilmerodach mag eten een typologie zien van wat de Heere Jezus met zondaren doet? Ik durf dat niet aan. Er is

Allen die Nebukadnezar in Babel goed gebruiken kan, krijgen eenvoudig het bevel dat ze mee moeten. Keus hebben ze niet.

toch onvoldoende grond om deze Evilmerodach te zien als een type van de Heere Jezus? Het is wel waar, dat Jezus ook een tafel heeft en dat Hij aan die tafel eet met zondaren (Luk. 15:2), maar die evangeliewaarheid behoeven we toch niet bevestigd te zien door wat er met Jojachin gebeurt? Als we in het leven van Jojachin het Evangelie van de Heere Jezus willen zien dan moeten we een ander gedeelte van de Bijbel opslaan.

De Messiaanse belofte

Bij de wegvoering van Jojachin ging een bange vraag knellen. Gaat met de ondergang van Davids huis ook de belofte aangaande de komende Messias te niet? Komt daar niets van terecht? Zal blijken dat Gods Woord onbetrouwbaar is?

Er was na Jojachins wegvoering nog wel een koning in Jeruzalem, maar aan hem had het volk ook

niets. Zedekia bood in dit opzicht ook weinig perspectief. En wat was er van de in gevangenschap verwachte Jojachin te verwachten? Toch hoeft niemand te wanhopigen. Dat er altijd iemand zou zijn die David kon opvolgen was toch door de Heere beloofd? Hij is toch niet een God van ja en nee? Zijn Woord is toch altijd waar? Daar kan toch niet op worden afgedongen?

Het mag er dan naar uitzien dat alles doodloopt, God gaat Zijn eigen gang. Jojachin heeft kinderen zoals blijkt uit 1 Kron. 3.

In dat hoofdstuk geeft de kroniekschrijver een deel van het geslachtsregister van David, zowel van diens voorgelacht als van zijn nageslacht. In dat nageslacht komen we Jojakim tegen, de vader van Jojachin. Jojachin wordt daar Jechonia genoemd en dat lezen we van hem zijn kinderen en kleinkinderen. Daaronder ook de naam

Zerubbabel de zoon van Sealthiël (1 Kron. 3:16-19). En deze Zerubbabel heeft straks samen met Jozua de hogepriester de leiding bij de terugkeer uit ballingschap. 'De vorst van Juda' wordt hij genoemd (Hagg. 1:14).

Lees nu Matt. 1:11 en 12. Daar vinden we dezelfde namen. In het voorgelacht van de Heere Jezus! Jojakim, Jojachin, Sealthiël, Zerubbabel. Jezus wilde ze allemaal in Zijn voorgelacht hebben. Is dat geen Evangelie? Zo is de belofte toch meegegaan, ondanks de ballingschap en de verwoesting van stad en tempel. De Heere houdt Zijn doel in het oog. De volheid des tijds breekt straks aan. De beloofde Zoon wordt geboren. Hij komt uit een geslacht van zondaren en Hij daalt af in een verdorven mensheid. Zo is Hij Immanuel - God met ons.

P. den Butter

Dat er altijd iemand zou zijn die David kon opvolgen was toch door de Heere beloofd?

Vragenrubriek

De genadetijd (2)

Was de genadetijd voor mensen als Kain, Ismael en Ezau in hun leven reeds voorbij? Zo luidde de vraag, die we begonnen zijn te beantwoorden. We zijn de gegevens uit Gods Woord betreffende Kain de vorige keer reeds nagegaan en dat willen we nu doen met hetgeen we weten van Ismael en Ezau, in die volgorde. Dan zullen we op grond van die gegevens moeten vaststellen dat we met een dergelijke gedachte heel voorzichtig moeten zijn. Ook ten aanzien van Ismael.

Ismael was een rasechte zoon van Abraham en ontving daarom als verbondskind het teken van het verbond, namelijk de besnijdenis. Had Abraham Ismael niet besneden, omdat hij bijvoorbeeld niet de beloofde zoon der belofte was, dan had Abraham het verbond daarmee gebroken, zie Genesis 17. De Heere heeft Zich ten opzichte van Ismael dan ook als de Verbondsgod, de HEERE, opgesteld,

wat heel duidelijk blijkt uit de trouw die de Heere hem bewezen heeft. Ismael zou tot een groot volk worden, God hoorde en verhoorde zijn stem toen hij jammerde om water, Hij herhaalde toen de belofte aan Abraham gegeven, om tenslotte te lezen: "En God was met de jongen en hij werd groot en hij woonde in de woestijn," enzovoort. Zie hiervoor Genesis 21.

Om dus te stellen dat Ismael duidelijk door de Heere verworpen werd toen Abraham hem met zijn moeder moest wegsturen, blijkt nergens uit. Ismael heeft de nagedachtenis van zijn vader nog geëerd door hem, samen met zijn broer Izak te begraven, Genesis 25. Hoewel Abraham blijkens het begin van dit hoofdstuk meer zonen bleek te hebben, worden slechts Izak en Ismael genoemd als de zonen die hun vader begroeven. Maar het Nieuwe Testament spreekt toch ook van Ismael, en

is dat dan niet negatief te duiden? Inderdaad komt de apostel Paulus in Galaten 4 op de uitwerping van Hagar en Ismael terug. Paulus slaat in deze brief zijn handen ineen van opperste verbazing. Heeft God immers die rasechte heidenen uit Galatie niet uit vrije genade en dat louter om de verdienste van Christus wil een erfdeel gegeven onder de geheiligden, onder Gods kinderen? Zij mogen immers nu, net als de gelovigen uit de Joden, delen in het heil en kinderen der belofte zijn? Maar wat is er gebeurd? Velen laten zich, ondanks hun bevrijding door het evangelie, door dwaalleraren op sleeptouw nemen en geloven dat werken der wet ook nog nodig zijn tot zaligheid! Zo wordt u opnieuw met het juk der dienstbaarheid bevangen en wordt Christus als het ware naar beneden gehaald, zo betoogt Paulus, en terecht. Paulus roept hen in de Galatenbrief krachtig terug. Ook in

Paulus slaat in deze brief zijn handen ineen van opperste verbazing.

*Want zoals
Ismael was,
zo zijn we
van nature
allemaal.*

hoofdstuk 4 met de verwijzing naar Hagar en Ismael. Werp de dienstmaagd uit en haar zoon! Zo staat er geschreven! De dwaalleraar doen niets anders dan Ismael. Die vervolgde het kind der belofte. De dwaalleraar en ieder die hem volgt, vervolgt *het* Kind der belofte en leunt niet onvoorwaardelijk op Zijn volkomen verlossingswerk. Een groot kwaad. Maar geen onvergeeflijke zonde. Anders had Paulus hen niet tot inkeer kunnen roepen. Hij roept hen op zich van deze dwaalweg te bekeren. Paulus spreekt uit ervaring. Heeft hijzelf immers ook niet Jezus vervolgd en een vleselijk betrouwen gekend?, Filipp. 3. Maar God Die rijk is in barmhartigheid heeft toch ook

nog naar deze vervolger willen omzien en hem een volger willen maken.

Ik zeg niet dat dit met Ismael ook is gebeurd. We hopen het voor hem. Maar mogelijk is het wel. Want zoals Ismael was, zo zijn we van nature allemaal. Erkent u de ergernis jegens het kruis van Christus niet in uw eigen hart? U hebt toch hopelijk ook al wel ontdekt dat een mens door genade *voor genade* moet worden ingewonnen, bij aanvang en bij voortgang! De oproep om “de dienstmaagd en haar zoon” uit te werpen komt ook tot u en mij.

Maar om op grond van de wegending van Ismael en zijn moeder nu te stellen dat hij door deze

zaak duidelijk door de Heere als een verworpene werd aangewezen (inclusief zijn moeder) kan naar mijn mening (al hoeft u het met mijn mening niet eens te zijn) niet zo stellig beweerd worden. De genadetijd is voorbij bij het sterven. Want zo de boom valt blijft hij liggen. Of er moet duidelijk sprake zijn van de zonde tegen de Heilige Geest. Maar dan is het proces van de verharding al zo ver gevorderd dat men ook geen genade meer *begeert!* Dat is vreselijk! Wat Ezau betreft is er wel wat meer te zeggen, zowel vanwege de Schriftgegevens uit het Oude en het Nieuwe Testament. Maar daarover graag een volgende keer!

K. Hoefnagel

Kerkelijk actueel

Hermeneutiek

Twee thema's die tegenwoordig in het brandpunt van de belangstelling staan, zijn de vrouw in het ambt en homoseksualiteit. Standpunten hierover vertonen slijtageplekken. In kerken en instellingen vindt een omslag plaats. Ook binnen onze kerken bestaat hierover verschil van mening.

Dezelfde Bijbel

U hebt het ook opgemerkt: de beide thema's houden in de Nederlands Gereformeerde kerken de gemoederen bezig. Men is met deze onderwerpen al heel ver op weg. Het lijkt een geaccepteerde zaak. Dat geeft ons en velen met ons weer onrust omdat onze kerken blijkens synodale berichten “on speaking terms” zijn met deze kerken. Ik heb nu het oog niet op de consequenties die deze besluiten voor onze kerken hebben. Ons bestuur is bezig een standpunt in te nemen over deze zaken. Het gaat me nu om de achterliggende oorzaken, die geleid hebben of zullen leiden tot besluiten die in onze beleving absoluut niet met de Bijbel in overeenstemming te brengen zijn. Hier speelt een andere omgang met de Schrift. Het gaat niet alleen om mensen die progressief of modern denken.

Hun ideeën komen neer op de gedachte dat we met de tijd moeten meegaan. Ontwikkelingen in de maatschappij moeten we bijhouden. Laten we de aansluiting bij de wereld van vandaag niet missen. Het behoudende kerklid zal dit nu juist anders zien, heel anders. De kerk moet juist tegen de tijdgeest ingaan. Word deze wereld niet gelijkvormig maar word veranderd door de vernieuwing van uw gemoed (Rom.12:1,2). Dus speelt hier zeker wel een tegenstelling tussen vooruitstrevende en behoudende christenen. Ik noem als voorbeeld het samenwonen dat het huwelijk verdringt. Gaan we als kerk mee met deze trend of wijzen we deze vormen resoluut af? Hoe is het mogelijk dat christenen zo positief tegenover de tijdgeest staan? Zo'n discussie wordt nog bemoeilijkt doordat velen in hun familiekring met deze zaken

te maken hebben. Houd je je been stijf, dan kan dat ook in het eigen vlees snijden.

Toch is er nog die andere invalshoek waarmee we deze onderwerpen kunnen benaderen. Voor- en tegenstanders beroepen zich beide op Gods Woord. En dit gegeven roept aan twee kanten grote vragen op.

Hoe kan dat? Want de Bijbel zegt toch klip en klaar hoe we over deze zaken moeten denken? In Romeinen 1 staat homoseksualiteit toch in het kader van de zonde en de wetteloosheid (vers 27)? En Paulus zegt toch heel duidelijk dat de vrouw in de gemeente moet zwijgen? Zie 1 Cor. 14:34; 1 Tim.1:11v. Ik las verleden week nog van iemand die voor homoseksualiteit was, maar dat hij desondanks onmiddellijk toegaf dat de Bijbel hier spreekt van zonde. Zeker, we moeten daar pastoraal mee omgaan en we wijzen de naasten die met deze dingen persoonlijk te maken heeft, niet af. We beseffen ook dat deze dingen staan in een veel breder verband dan ik het hier nu plaats. Ik begrijp ook dat de eerlijkheid gebiedt dat we

*Laten we de
aansluiting bij
de wereld van
vandaag niet
missen. Het
behoudende
kerklid zal dit
nu juist anders
zien, heel
anders.*

te makkelijk en te simpel in een handomdraai de zaken denken te kunnen oplossen. Maar ik wil de zaken bewust kort en helder houden en duidelijk stellen dat de onbevange Bijbellezer niet ont-kennen kan dat Gods Woord de genoemde thema's in een negatief licht plaatst.

Hoe kunnen kerkelijke medebroeders dan heel anders hierover oordelen, terwijl Gods Woord andere lijnen trekt?

Een andere vertolking

Dat komt omdat men anders met de Bijbel omgaat. Men zegt haar ook te willen zien als het Woord van God, maar teksten die hierover spreken worden anders uitgelegd. Dat maakt de zaak ingewikkeld. Men zal u zeggen dat het in de Bijbel om andere vormen van homoseksueel handelen gaat. In de Bijbel bedoelt Paulus echt gewetenloze mensen, die zich nergens om bekommeren. Daarin zit het verkeerde. Maar wij komen mensen met deze geaardheid tegen, die belijdend lid van de kerk willen zijn, zo zegt men. Het ging toen over andere mensen en andere zonden dan nu.

Als Gods Woord zegt dat de vrouw in de gemeente moet zwijgen, dan gaat het over vrouwen die hun plaats destijds niet wisten en die zich misdroegen in de gemeente. Maar dat is nu niet het geval. Het gaat er nu alleen maar om dat vrouwen die oprecht christin zijn, hun wettige rechten binnen de gemeente krijgen. En als er dan ook nog meldingen in de Bijbel zijn die de indruk wekken dat vrouwen in de gemeente volop aan alles meededen, dan slaat de weegschaal helemaal door.

In Gods Woord vinden we een ander wereldbeeld dan dat wat we nu hebben. Men meende toen dat de aarde plat was; wij denken dat ze rond is. Zo denkt men dat de Bijbel ook een beeld heeft van de moraal die het onze niet meer is. Dus moeten we dat bijstellen en aanpassen aan wat nu geldt. Men gaat anders met de Bijbel om. Men past een andere sleutel bij het Schriftverstaan toe. Dit valt niet onder de exegese, maar het wordt aangeduid met het woord

“hermeneutiek” (vertolking). Men houdt vast aan de Bijbel, maar komt tot een heel andere uitleg. Begrijpt u het grote verschil? Dit is heel gevaarlijk. We hebben het bij deze onderwerpen over de vraag: Is de Bijbel ook nu nog gezaghebbend en duidelijk? In deze discussies is het gezag van de Bijbel inderdaad in het geding. Dat geldt trouwens niet alleen bij deze twee onderwerpen. We moeten ons allen telkens weer bij de les roepen en de vele gevaren signaleren en ons ervoor hoeden. De redenering die men toepast, kennen we al veel langer. Rond de kledij van vrouwen hebben we al jarenlang hetzelfde horen zeggen. Toen moest dat gezegd worden, maar daarmee is onze situatie niet meer te vergelijken. Een vrouw behoeft geen hoed te dragen in de kerk en ze kan ook gerust een lange broek aantrekken. Bijbelteksten die dat verbieden slaan op andere situaties. Dat geldt ook van de haardracht van de vrouwen. We willen ons houden aan wat Gods Woord zegt, maar dat willen zij die anders denken, ook. Wij gaan in hun ogen veel te simplistisch te werk. We moeten het verschil van toen en nu in het oog houden. Toch voelen we de ernst en het gewicht van deze omgang met de Bijbel aan. U denkt dat het er zo staat, maar u leest verkeerd: het tegendeel wordt bedoeld. Ja, het tegendeel. Gods Woord is niet tegen samenwonen en tegen homoseksualiteit en tegen de vrouw in het ambt. Dat lijkt wel zo, maar dat is niet waar. En als het gaat om het stemrecht van de vrouw, dan stellen we vast dat stemmen geen regeerdaad is. Wij mensen, u en ik en zij, wij hebben overal wel een oplossing voor..... Men zal op dit terrein ook snel voor de voeten werpen, dat ook wij zulke kunstgrepen ook wel eens toepassen als het zo uitkomt.

Het valt op dat men vrijwel altijd aanpast aan de tijdgeest. Wij denken juist dat de tijd moet worden aangepast aan de Bijbel. Maar moderne mensen denken dat het juist anders moet. Het is een proces: eerst ontdekt men dat de tijd zich anders ontwikkelt dan wat de Bijbel zegt. Daarna gaan we zoe-

ken of er geen mogelijkheden zijn om de Bijbel om te buigen naar het hier en nu. Vervolgens gaat men er zelf in geloven dat het zo ook kan. Ik zeg het misschien iets te makkelijk maar ik wil duidelijk maken welke risico's zich hier aandienen. Want op deze manier verliest Gods Woord haar gezag en leggen we haar ook het zwijgen op. Een levensgevaarlijke manier van omgang met de Schrift.

Een aangepaste inhoud

Hier vindt een gigantische uitholling van Gods Woord plaats. Zeker, als ik deze uitspraken op mijzelf toepas, besef ik dat ook ik en wij ons steeds weer opnieuw moeten bezinnen op de vraag of we eerlijk recht doen aan Gods Woord. Ieder loopt hier grote gevaren. Maar de mode en de heersende waan van de dag van nu is: de Bijbel naar onze hand zetten. Op de duur zullen we geen Bijbel meer overhouden. Er is voor elke dwaling wel een tekst. Als we dan ook nog bedenken dat we ootmoedig moeten zeggen dat wij de waarheid niet in pacht hebben en dat we ook niet zwart-wit moeten denken, zijn we helemaal waar we wilden komen en is de verwarring compleet.

Waarom zou het anders zijn? Omdat de kerk van alle tijden het zo nooit heeft gezien. Omdat de belijdenis andere lijnen trekt. Omdat Gods Geest ons juist waarschuwt voor het schema van de wereld. Wat is het van belang om te bidden om de leiding van Gods Geest. Christus heeft ons geboden te blijven in Hem en Zijn geboden te bewaren. Deze dingen liggen niet in het verlengde van de studeerkamer, maar ze horen allereerst thuis in de binnenkamer. Het gaat om de Waarheid in Christus. Laat de kerk toch oppassen voor deze “ja maar”-theologie. Kohlbrugge had het over de eenvoudige Heidelbergse Paulus maant te blijven bij hetgeen ons geleerd is. Mogen ook onze kerken bewaard blijven voor nog verder afglijden van wat ons de Heere voorstelt. Houd wat gij hebt. Dan kunnen er heel wat dossiers gesloten worden. Of het moest gaan om een heilbrengende Reformatie die we

De redenering die men toepast, kennen we al veel langer. Rond de kledij van vrouwen hebben we al jarenlang hetzelfde horen zeggen.

nodig hebben. Maar dan gaat het niet over kwesties en eindeloze dilemma's, maar om de levende kracht van het Woord Gods.

Het zal erom gaan deze dingen op een liefdevolle wijze uit te dragen. Liefdevol en ook beslist. Niet vanuit een hoge toren, maar bekleed

met ootmoed. Dat is eis en plicht voor ons in deze tijd.

P. Roos

Sprekend verleden

Theodorus van der Groe (1705- 1784) - 3

De Zaligmaker had de blinde horen roepen. Hij had hem aanhoudend horen roepen. Niemand kon deze blinde helpen, alleen Jezus kon dit doen. Als de grote Heiland en Zaligmaker der wereld gaat Hij dat ook doen.

Bewogenheid

Van der Groe verwijst in de vijfde preek over Bartimeüs naar een wonder uit de tijd van Jozua. De geschapen zon stond stil aan de hemel om het volk van Israël de overwinning te geven. Bij Bartimeüs staat de ongeschapen Zon stil, de Zon der gerechtigheid, onder Wiens vleugelen genezing is voor allen, die de Naam des Heeren vrezen. Het Licht der wereld, de hemelse Zon staat stil bij Jericho op het benauwde geroep van een arme, blinde bedelaar om hem te helpen en te verlossen van zijn ellende. Wat een tegenstelling met de priester en de leviet uit de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Die gingen aan een halfdode man voorbij. De Zaligmaker gaat Bartimeüs eerst de ogen openen en dan in Zijn dienst roepen. We lezen in de preek: "Zo waarachtig is het, dat onze Heere Jezus Zijn hart bijzonder neigt tot arme, ellendige en verlegen mensen, die tot Hem schreien en roepen om hulp, om hen voor alle anderen het eerst te helpen en van hun kwalen, waardoor zij beangstigd zijn, te genezen." Christus is een getrouw en barmhartig Hogepriester. Hij betoont dat ten aanzien van Bartimeüs. Jezus geeft opdracht de blinde Bartimeüs bij Hem te brengen. We lezen in Markus 10: 49 dat de schare deze blin-

de nu niet langer bestraft, maar bemoedigt. 'Heb goede moed, en sta op, Hij roept u.' Van der Groe stelt de houding van de schare tot een voorbeeld. Het is een goede zaak als zondaren hun fouten bekennen en verbeteren. Ook wijst de schrijver op het feit dat de Heere de houding van mensen kan veranderen, Hij kan van verklaarde vijanden de beste vrienden maken. Er ligt een les in het handelen van de Zaligmaker voor ons: het is onze plicht alle mogelijke hulp en barmhartigheid aan onze naasten te bewijzen. We lezen in de preek "maar inzonderheid wil Hij hiermee ons, die geestelijk zijn, leren, hoe wij ons te gedragen hebben jegens alle arme blinde zondaren, die geestelijk naar de ziel blind zijn; hoe wij ook moeten arbeiden om hen tot de Heere Jezus aanstonds, zonder omwegen te brengen; evenals de schare hier met deze blinde handelde, zo moeten ook wij doen met alle blinde onbekeerde zondaren, en bijzonder met degenen, die verlegen en beangstigd zijn over hun zonden en geestelijke blindheid." Predikanten en kinderen van God nemen geestelijk blinden bij de hand om hen bij Jezus te brengen als bij de enige Medicijnmeester. Geestelijk blinden worden bij Jezus gebracht door het Woord Gods. De beloften gedaan aan arme, verlegen zondaren zijn koorden en touwen die hen tot Christus trekken. De kracht en de werking van de Heilige Geest brengt hen tot Jezus. We lezen dan het volgende: "Die Geest overtuigt hen van hun zonden, en opent hun harten voor het Evangelie van de Heere Jezus,

zodat zij gans gewillig worden om, met volkomen afzien en verzaking van alles, hun zaligheid alleen uit genade bij de Heere Jezus te zoeken en Hem in hun harten te ontvangen." De schare brengt de bedelaar bij Jezus.

Geen grote zondaren

Aan het slot van de vijfde preek lezen we over hen die op hun eigen manier tot Jezus willen gaan. Zij zijn in eigen waarneming geen blinde Bartimeüsen, zij zijn geen ellendige en benauwde bedelaars. Zij zijn rijk en verrijkt in zichzelf. Zij voelen zich geen grote zondaren. Hun gedrag is tamelijk goed. Zij menen dat men op God moet vertrouwen, dat Hij barmhartig en genadig is en dat Christus onze Zaligmaker is en dat het grote zonde is daaraan te twijfelen. Zij zijn niet zo blind en zo dwaas zoals sommige predikers dat zeggen. Zij hebben veel gelezen, hebben belijdenis gedaan, zij zijn geen goddeloze mensen. Van der Groe schrijft dat zij op de vraag van Jezus 'wat wilt Gij dat ik u doen zal?' zullen antwoorden "Heere, dit zult Gij ons doen, als het U belieft: Gij zult Uw dienaren bevelen, dat zij ons na dezen niet meer zo bestraffen over onze zonden en onze onwetendheid, maar dat zij ons eens meer troosten, prijzen en ons voor goede Christenen houden, en dan zullen wij hun ook een goed hart toedragen en alles zal wel wezen! Maar ach! Dat kan niet bestaan, want de Heere Jezus kan geen dienaar van de zonde zijn, Hij kan Zijn Woord niet veranderen, dat vaster is dan hemel en aarde; Hij kan Zijn gezanten

Niemand kon deze blinde helpen, alleen Jezus kon dit doen.

niet gelasten te zwijgen, waar Hij ze bevolen heeft te spreken.”

Eerlijke prediking

Van der Groe is eerlijk tegenover zijn hoorders. Hij verlangt naar de bekering en eeuwige zaligheid van hen allen. Hij zoekt geen gunst van mensen. Hij zoekt niet de lof en de achting van zijn hoorders. Hij wil zijn preken niet zo houden dat hij meer instemming van mensen zou verkrijgen. Hij wil de mensen niet naar de mond praten. Dat is een les voor alle predikers. Dan lezen we de volgende behartenswaardige woorden in zijn preek “De Heere is mijn getuige, Dien ik zoek te dienen in mijn geest, dat ik uw aller onsterfelijke zielen zo waardig en kostelijk acht, dat derzelver eeuwige behoudenis mij veelmeer aan het hart ligt, dan uw vleselijke gunst, liefde, achting en lof, waar men anders wel zozeer op verzot is. Indien het zo niet met mij gesteld ware, weest verzekerd, ik zou mijn predikatiën al op geheel andere trant voor u inrichten en u doorgaans deze spijs

zo opdissen, dat zij de meesten van u veel beter naar de mond zou zijn, en mij veel minder moeite en arbeid zou kosten. Ik weet zeer wel, waar ik de grote menigte mee kan behagen en bij hen een goede naam en achting verdienen; maar o! de Heere zij daarvoor tot in der eeuwigheid geloofd, dat ik de dwaasheid en de smaad van Christus heb verkoren boven alle lof en wijsheid der wereld; en dat ik veel liever bij de mensen wil doorgaan voor een slechte leraar, dan bij God en Zijn heiligen voor een zielenmoordenaar. Eén ding is er, waarvan ik in mijn gemoed zeer verzekerd ben, door de genade Gods, en dat is: dat ik in het uur van mijn dood veel geruster zal kunnen sterven, als ik aan allen door de kracht van Christus steeds onbeschroomd de waarheid gepredikt, en naar niemands lof of gunst heb omgezien, dan als ik de mensen veel naar de mond gesproken en schone woorden gegeven had. Och, lieve mensen! Het predikambt is zulk een zwaar werk voor één die het gaarne getrouw

wil bedienen, en gij zoudt zekerlijk een groot medelijden hebben met de arme gezanten van Christus, indien gij al hun gelegenheden wist. Voorzeker, tenzij de Heere hen steeds met Zijn beloften ondersteunde en vertroostte, zij zouden er niet doorheen kunnen komen wegens al de tegenstand van de satan, die zijn rijk niet verstoord wil hebben. Och, dat de ontfermende God uw aller ogen door Zijn Geest eens opende, zodat gij de verborgenheden van Christus nog eens recht mocht bekennen! Daartoe geve de Heere Zijn zegen over dit ons woord. Amen.” De Heere geve dat predikers ook in onze tijd geen mensengunst zouden zoeken en Hij beware Zijn knechten ervoor dat zij de mensen naar de mond zouden spreken. Het sta voor de aandacht dat het bloed van de hoorders van de handen van de predikers geëist zal worden als zij niet eerlijk omgaan met zielen op weg en reis naar de eeuwigheid.

A. van Heteren

*Er ligt een
les in het
handelen
van de
Zaligmaker
voor ons: het is
onze plicht alle
mogelijke hulp
en barm-
hartigheid aan
onze naasten
te bewijzen.*

Persbericht

Panel Presentie Oproep voor de biddag

Lectori Salutem,
Het Panel Presentie, een platform binnen de gereformeerde gezindte dat gericht is op het uitdragen van Bijbels genormeerde standpunten in de samenleving, wil graag het volgende onder uw aandacht brengen.

Binnen het Panel Presentie zijn diverse onderwerpen continue aan de orde. Die onderwerpen worden ook gedeeld in andere samenwerkingsverbanden, zoals het Platform Waarden en Normen, de Stuurgroep (homo)seksualiteit van de VGS, en het Platform Zorg voor Leven. Het gaat om de volgende existentiële thema's:

1. Seksualiteit

We leven in een geseksualiseerde samenleving. Het heilzame zevende gebod uit de Wet der

Tien Geboden, waarin het gaat om het rein en integer met elkaar omgaan in het huwelijk en daarbuiten, wordt met voeten getreden. De seksuele moraal blijkt sterk onder druk te staan, hetgeen zich onder meer uit in het praktiseren van zowel homo- als heteroseksuele relaties. Een oproep tot weerkeer naar Gods geboden wordt veelal afgedaan als betuttelend, en men vindt dat dit geen recht doet aan het recht van elk individu op ontplooiing.

2. Gelijkheidsdenken

Steeds meer wordt artikel 1 van de grondwet, het zogenaamde antidiscriminatie beginsel, verheven tot een soort superartikel. Dit heeft consequenties voor andere vrijheden uit de grondwet, zoals de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van vereniging en de vrijheid van onderwijs. Een belangrijk voor-

beeld is de poging om de enkele feitconstructie uit de Algemene Wet Gelijke Behandeling te schrappen. Dit denken vanuit het gelijkheidsbeginsel heeft consequenties voor personeelsbeleid en toelatingsbeleid op scholen en in organisaties. Maar het kan ook gevolgen hebben voor het politieke en kerkelijke leven.

3. Vrijheid van onderwijs

Mede als gevolg van de genoemde thema's (homo)seksualiteit en gelijkheidsdenken staat het bestaansrecht van het christelijk/reformatorisch onderwijs regelmatig ter discussie. Dit wordt nog versterkt door de mening van sommige seculiere partijen dat leerlingen in het bijzonder onderwijs worden geïndoctrineerd, en door de pogingen om op allerlei manieren invloed te hebben op het lesprogramma, de lesmethodes en de

kerndoelen, bijvoorbeeld als het gaat over schepping en evolutie. In veel van deze discussies is de vrijheid van onderwijs in het geding.

4. Leven en dood

De eerbied voor het leven en de beschermwaardigheid daarvan komen steeds meer onder druk te staan. De abortuspraktijk, met ruim 30.000 geregistreerde abortussen per jaar, en de euthanasiepraktijk in Nederland zijn werkelijk schrikbarend. Momenteel loopt er een sterke lobby om mensen die 'klaar zijn met het leven' de ruimte te bieden om onder begeleiding van artsen een eind aan hun leven te laten maken in een zogenoemde levenseindekliniek. Dit alles onder het mom van het recht op een waardig levens-einde en van de doorgesloten zelfbeschikking.

5. Zondag

Steeds opnieuw worden aanvalen gedaan op de zondag. In plaats van deze dag te besteden in dienst van de Heere en als heilzame dag van rust, wordt er continue geprobeerd op dit beginsel in te breken. Dat heeft gevolgen voor vele sectoren in het maatschappelijk leven, maar ook voor de positie van

Christenen die gestalte willen geven aan de opdracht om niet van de wereld te zijn, maar wel in de wereld te staan.

De onderwerpen zijn wellicht nog uit te breiden en er is veel meer van te zeggen. Alleen de hoofddelingen zijn aangestipt. Duidelijk is dat Nederland zich in woord en daad afwendt van de Tien Gebooden, waarin de Heere ons een wet om naar te leven heeft geschonken.

Vanuit het Panel Presentie, en ook gedragen vanuit de andere samenwerkingsverbanden, ontstond de diepe behoefte om dit te delen met de kerken. Niet alleen als melding, maar vooral ook als oproep, om met het profetisch getuigenis van de kerk Gods geboden te proclameren, met daarbij de oproep tot bekering en geloof, en de mogelijkheid tot verlossing van de macht der zonde door het werk van de Heere Jezus Christus.

Aan die proclamatie is onlosmakelijk verbonden het gebed om vergeving, om verzoening, om een wederkeer naar de Heere en Zijn dienst. Dat gebed is nodig in de binnenkamer van ieder persoonlijk, maar ook in de openbare gebeden in de gemeente en in de kerk. Vandaar dat het Panel

Presentie de kerken oproept om in de biddagdiensten deze nood ook te gedenken, in de prediking of in de gebeden.

Geve de Heere ons allen de gestalte van Daniël, die zich de schuld toe-eigende, en vervolgens smeekte om barmhartigheid en vergeving: 'O Heere, hoor! O Heere, vergeef! O Heere, merk op en doe het, verdraag het niet. Om Uws Zelfs wil, o mijn God!'

Namens het Panel Presentie,

P. Schalk, voorzitter

LCJ – kadervorming

Het LCJ organiseert in de maand maart een serie avonden, bestemd voor ambtsdragers en leidinggevenden in het jeugdwerk over de vraag 'Bekering, hoe leg je dat uit?' Meer info: www.lcj.nl.

Promotie drs. M.J. Kater

D.V. Dinsdag 29 maart 2011 om 15.00 uur hoopt drs. M.J. Kater te promoveren aan de TUA te Apeldoorn op een proefschrift getiteld: 'Kom en zie (II) De pre-existentie van de Zoon belicht vanuit de existentie van Jezus, de Christus.'

Boekbesprekingen

Ds. J. Lohuis, De brief aan de Galaten, gebonden, 156 blz., € 13,90, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-0843-8.

De ondertitel van het boekje verschenen in de serie 'Aan u geschreven' luidt: Staat dan in de vrijheid. In de brief aan de Galaten komt duidelijk naar voren de rechtvaardiging van de goddeloze door het geloof alleen. We geven u door middel van een citaat een indruk van de inhoud van dit boekje. Bij Galaten 2:19 lezen we het volgende: "Nee, Paulus is gestorven aan de wet. Hij is een dode voor de wet. Wat wil dat zeggen? Wel, in de eerste plaats dat hij erachter is gekomen dat hij door de wet

niet zalig kan worden. Hij heeft geprobeerd de wet te onderhouden. En dat lukte aardig zolang hij zonder de wet leefde (Rom. 7). Dat betekent: zolang hij leefde in zijn natuurstaat. Ongevoelig voor God en Zijn wet en met een grote eigendunk. Maar toen het gebod kwam, toen de Heilige Geest hem aansprak op de geestelijkheid van de wet en hij daardoor de verdorende eis van de wet voelde, toen werd de zonde levend. Toen zag hij dat hij een overtreder was van al Gods geboden. Hij zag de zonden als ontelbaar en elke zonde veroordeelde hem op zo'n manier dat Paulus stierf. Hij erkende dat hij onrechtvaardig en onheilig

was. Zonder Christus is zonder (geestelijk) leven. Verloren! In de tweede plaats betekent het gestor-

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen

twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

ven zijn aan de wet: de verlossing van de verdoemende kracht van de wet. Denk maar aan een gevangene die veroordeeld is en in de gevangenis zit. Als hij sterft, is hij vrij van het vonnis van de wet. Hij hoeft niet als een dode de rest van het vonnis 'uit te zitten'. Hij wordt dadelijk uit de gevangenis gehaald en weggebracht. Zo is Paulus ook een dode voor de wet geworden in Romeinen 7. En volgens dat hoofdstuk mag hij trouwen met de andere Man. Dat is Christus. Hertrouwen terwijl de man nog leeft, is overspel. Maar indien de eerste man gestorven is, is de vrouw vrij om te hertrouwen. Dan pas leeft Paulus voor God."

Ds. J.A. Anderson e.a., Brood op het water, gebonden, 192 blz., € 19,95, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Lange Vorststraat 21, Goes, ISBN 9870-76466-897.

Het keurig uitgevoerde boek is een herdenkingsbundel van de Mbumazending met 12 preken van Schotse predikanten en levensbeschrijvingen. De predikanten van wie preken zijn opgenomen hebben de Free Presbyterian Church of Scotland gediend. De preken zijn uit het Engels vertaald door dhr H. van Vliet (1926-2007). Het boek begint met een voorwoord van ds. Tj. de Jong, dan volgt een meditatieve inleiding van Ds. C.C. Mackintosh over 'de persoonlijke bediening van Christus.' Daarna volgen de preken en de levensbeschrijvingen. De bundel besluit met een meditatie over 'Het persoonlijk voordeel van de zendingsijver' van ds. R.M. MacCheyne en een kort overzicht van de geschiedenis van ruim 100 jaar Mbumazending in voormalig Rhodesië, nu Zimbabwe. Het interessante boek is voorzien van veel foto's. De opbrengst van het Boek is bestemd voor de zending in Zimbabwe en Kenia.

R.M. McCheyne, Andrew Gray, Matthew Henry en Thomas Watson, Meditaties rondom het Heilig Avondmaal, gebonden, Vergoten voor u, 70 blz., € 10,90 Uitgeverij de Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-30163. Dit boekje bevat korte meditaties tot zelfonderzoek en onderwijs

voor de week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal. Het is samengesteld door J. Kranendonk-Gijssen. Er zijn gedichten opgenomen van Johannes Groenewegen en een onbekende dichter. Op blz. 9 en 10 lezen we treffende zinnen van Thomas Watson: "Nodig is dat de wolk van smart zal druppen van tranen. Wij moeten zowel smart hebben over de onreinheid als over de liefdeloosheid in elke zonde die is bedreven tegen de liefde van Christus, Die voor ons gestorven is. Toen Petrus indachtig werd dat de liefde van Christus hem had geroepen uit zijn onbekeerde staat, dat Hij hem tot een apostel had gesteld en dat Christus hem had meegenomen op de berg der verheerlijking, waar hij de heerlijkheid van de hemel in een visioen had gezien, en hoe hij daarna Christus had verloochend, verbrak dat zijn hart en weende hij bitterlijk." Andrew Gray schrijft op blz. 40 dat een christen nog veel liefde kan hebben tot de dingen van deze wereld. "Tenslotte wijzen we u nog op de plaag van de heerschappij van onze begeerlijkheden. De christen zegt: 'O, wat zal mij van die begeerlijkheden genezen? Wat kan mij van die ziekte genezen?' Het antwoord is: Slechts één blik op Christus kan u daarvan verlossen...Eén blik op Christus zal het nest van al onze begeerlijkheden, die heerschappij voeren in onze ziel, uitroeien. Eén blik op Hem zal ons genezen van onze plagen!"

Ds. I. Kievit Onder Elims palmboom, gebonden, 275 blz., € 18,50, Uitgeverij Van Horssen B.V. Putten, ISBN 90-978-6505-077-0.

Ds. I. Kievit leefde van 1887-1954 en was hervormd predikant. Hij diende de gemeenten van Garderen, Benschop, Lunteren en Baarn. Van 1931- 1950 verzorgde hij wekelijks bijdragen in het Gereformeerd Weekblad. Ds. Kievit schreef ook tweeërlei kinderen des verbonds en voorwerpelijke onderwerpelijke prediking. De preken in dit boek zijn in hedendaagse spelling weergegeven. Ze zijn het lezen zeker waard. Om u een indruk te geven citeren wij het slot weer uit de preek over Psalm 40:

"De tijden zijn donker, maar toch zal door Zijn hand het welbehagen des Heeren gelukkig voortgaan. Merk nu ook op het onderscheid tussen de wet en het evangelie, of de stem van God in de wet en de stem van God in het evangelie. De wet kan buiten Christus niets dan vloek en toorn brengen, maar in Christus eist zij vrede en leven. Daarom is er blijdschap in het geloven. Jezus in u de hoop der heerlijkheid met de wet van God in Zijn ingewand. Hij is de Opstanding en het Leven. Wie de stem van de Zoon des Mensen zal gehoord hebben, die zal leven. De Geest werkt naar en met de rol des Boeks. Hij bouwt Jeruzalem op, vergadert Israëls verdrevenen. Hij boodschapt de gerechtigheid in de grote gemeente en Zijn lippen bedwingt Hij niet. Hij is de blijde Boodschapper; Hij is de Leraar der gerechtigheid. Hij boodschapt vrede door gerechtigheid. De ijver van Gods huis heeft Hem verteerd. Is deze Jezus uw deel? Gij, o Heere, zult Uw barmhartigheden van mij niet onthouden, laat Uw trouw en weldadigheid mij gedurig behoeven. In deze bedeling is de wet van God slechts ten dele verwezenlijkt in het hart van Gods kinderen, maar de tijd haast te komen, dat zij zullen ingaan in de vrede om volmaakt Die God te dienen en Hem te aanbidden Die hen kocht door het bloed des Lams en zij zullen hun kronen werpen aan de voeten van het Lam. Amen."

G.C. den Hertog en T.M. Hofman, Aspecten van het werk van J.P. Versteeg, paperback, 111 blz., € 10, Uitgeverij Theologische Universiteit, Apeldoorn, ISBN 978-90-75847-30-7.

J.P. Versteeg is hoogleraar Nieuwe Testament geweest in Apeldoorn vanaf 1968 tot 1987. Hij overleed plotseling op de leeftijd van bijna 49 jaar. Op 18 mei 2008 zou Johannes Pieter Versteeg de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt. Ter gelegenheid daarvan heeft de Theologische Universiteit Apeldoorn op 7 juni van dat jaar een symposium belegd, dat gewijd was aan diverse aspecten van zijn werk. De referaten die op die dag gehouden werden, treft u in min of meer bewerkte vorm in deze bundel aan:

het gaat over de verhouding van Christus en de Geest, het gezag van de Schrift, met name van de evangeliën, het geheimenis met het oog op Israël over Romeinen 9-11, kerk en ambt, de missionaire opdracht van de kerk en vroomheid en gebed.

*Rust en ontspanning
in de
prachtige Eifel!*

**Ruime appartementen
te huur**

Inl.: 0049-6594258990 en
www.huizesolagratia.nl

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:
Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:
Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:
P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
ING 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 13,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 12 dollar per jaar.
Advertenties € 0,36 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253

Stichting China
Veenendaal

Stort uw bijdrage op
rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

1911

100 jaar

2011

Met grote dankbaarheid aan de HEERE nodigt de kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk Werkendam u uit voor het bijwonen van een herdenkingsbijeenkomst.

Ter gelegenheid van het 100 - jarig bestaan van onze gemeente zal op D.V. zaterdag 12 maart 2011 een bijeenkomst worden gehouden in de Christelijke Gereformeerde Kerk, Binnengriend 27 te Werkendam welke aanvangt om 14.00 uur.

Vooraf aan de bijeenkomst van 13.00 tot 14.00 uur zal u worden ontvangen met koffie en is er een doorlopende presentatie fotoverzameling van 100 - jaar Christelijke Gereformeerde Kerk Werkendam.

Tijdens de bijeenkomst zal het eerste exemplaar van het jubileumboek "Wanneer men, in Uw naam vergaard" worden aangeboden aan de Burgemeester van Werkendam, Mw. Drs. C. G. J. Breuer.

*Namens de kerkenraad
Th. A. Meijboom*